

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. SPALIO 17 D. NUTARIMO NR.
1046 „DĖL PAVEDIMO VYKDYTI NACIONALINĖS PLĖTROS ĮSTAIGOS VEIKLĄ“
PAKEITIMO“ PROJEKTO
TAP-23-65; TAIS NR. 22-16495(2)**

2023-02-03 Nr.NV-242

Vilnius

Įvertinę Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 1 p. nauja redakcija dėstomo Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. 1046 (toliau – keičiamas nutarimas) antrąją pastraipą uždarajai akcinei bendrovei „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) pavedama vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą *srityse, kurių plėtrą*, atlikus Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, *būtina skatinti*. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo (toliau – NPI įstatymas) 4 str. 2 d., vykdyti NPI veiklą pavedama *atlikus* šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytą *vertinimą* ir finansų įstaigos veiklos *srityse, kurių plėtrą Vyriausybės sprendimu būtina skatinti*, nustačius finansavimo rinkos sąlygomis nepakankamumą ir (ar) neoptimalumą, o remiantis 5 str. 1 d. - NPI tikslas yra vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą *Vyriausybės nustatytoje srityse*. Atsižvelgiant į tai, taip pat į NPI įstatymo 2 str. 6 d. ir 4 str. 1 d., minėta keičiamo nutarimo nuostata tikslintina, nurodant konkrečias sritis, kuriose INVEGA pavedama vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą.

2. Projekto 2.2 p. nustatoma, kad INVEGA skatinamąsias finansines *priemones, kurias iki šio nutarimo įsigaliojimo dienos įgyvendino uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra* (toliau – VIPA) ir *uždaroji akcinė bendrovė Žemės ūkio paskolų*

garantijų fondas (toliau – ŽŪPGF) , įgyvendina *per savo patronuojamąsias (dukterines) įmones*, bet ne ilgiau, nei bus baigtas patronuojamųjų (dukterinių) įmonių reorganizavimas ir prijungimas prie INVEGOS. Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis NPĮ įstatymo 6 str. 2 d., nacionalinė plėtros įstaiga (toliau – NPI), siekdama valdyti riziką, skatinamajai finansinei priemonei įgyvendinti gali steigti NPĮ patronuojamąją (dukterinę) įmonę ir per ją įgyvendinti skatinamąją finansinę priemonę, kai tai numatyta skatinamosios finansinės priemonės investavimo strategijoje. Tačiau pažymėtina, kad remiantis šiuo įstatyminiu reguliavimu būtent VIPA ir ŽŪPGF, iki šio Projekto įsigaliojimo dienos savo įgyvendinamoms skatinamosioms finansinėms priemonėms (o ne INVEGA skatinamosioms finansinėms priemonėms, kurios įgyvendinamos VIPA ir ŽŪPGF), galėjo steigti patronuojamąsias (dukterines) įmones ir per jas įgyvendinti savo skatinamąsias finansines priemones. Atsižvelgiant į tai, atskleistina, koku būdu bus užtikrintas minėtos Projekto nuostatos atitikties NPĮ įstatymo 6 str. 2 d.

Be to, remiantis 2022 m. spalio 19 d. nutarimu Nr.1041 bei Projekto teikime pateikta informacija, INVEGA patronuojamosiomis (dukterinėmis) įmonėmis tapo ne tik VIPA ir ŽŪPGF, bet ir uždaroji akcinė bendrovė Valstybės investicijų valdymo agentūra (toliau – VIVA), todėl jei Projekto 2.2 p. turima omenyje, kad INVEGA šiame papunktyje nurodytas skatinamąsias finansines priemones įgyvendins tik per savo patronuojamąsias įmones VIPA ir ŽŪPGF, siekiant teisinio aiškumo, šis papunktis atitinkamai tikslintinas, o Projekto teikime pateiktinas paaiškinimas dėl VIVA šiame papunktyje nenurodymo.

3. Projekto 2.3 p. nustatoma, kad jeigu, iki bus baigtas Projekto 2.1 p. nurodytų įmonių reorganizavimas ir prijungimas prie INVEGOS, planuojama įgyvendinti *naują skatinamąją finansinę priemonę per esamą fondų fondą*, kurio valdytojas iki šio Projekto įsigaliojimo dienos buvo šio nutarimo 2.1 p. nurodyta įmonė, tokio fondų fondo valdymas turi būti perduotas INVEGAI, iki tokios skatinamosios finansinės priemonės įgyvendinimo pradžios atliekant fondų fondo sutarties keitimą. Atsižvelgiant į tai, kad Projekto 2.1 p. panaikinamas pavedimas NPĮ veiklą vykdyti VIPA, VIVA ir ŽŪPGF, kaip neatitinkančioms NPĮ įstatymo 3 str. reikalavimų, taip pat remiantis NPĮ įstatymo 4 str. 6 d. (panaikinus pavedimą vykdyti NPĮ veiklą, esamų sutartinių ar kitų įsipareigojimų, susijusių su skatinamojo finansavimo veikla, vykdymas perleidžiamas kitai šio įstatymo reikalavimus atitinkančiai NPĮ), bei siekiant Projektu nustatomo teisinio reguliavimo nuoseklumo, minėtų NPĮ (VIPA, VIVA ir ŽŪPGF) *jau įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių* atitinkamų fondų fondų (ar kitų įsteigtų subjektų) valdymas taip pat turėtų būti perduotas INVEGAI. Iš kitos pusės, įvertintinus tokiems fondų fondams ir kitiems įsteigtiems subjektams taikytiną teisinį reguliavimą,

atskleistina, ar minėtų nuostatų įgyvendinimas negalėtų būti pasiektas priimant žemesnio nei Vyriausybės lygio sprendimus.

4. Projekto 2.4 p. nustatoma, kad INVEGA ir (ar) jos patronuojamosios (dukterinės) įmonės, valdydamos konkrečiai finansinei priemonei įgyvendinti įsteigtą subjektą, atlieka šiuo nutarimu INVEGAI valstybės pavestas funkcijas ir bendradarbiaudamos siekia bendro tikslo – įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones, o šių įmonių veikla prilyginama valstybės įstaigų veiklai. Ši nuostata vertintina keliais aspektais. Pirma, atsižvelgiant į tai, kad Projekto 2.1 p. panaikinamas pavedimas NPĮ veiklą vykdyti VIPA, VIVA ir ŽŪPGF, kaip neatitinkančioms NPĮ įstatymo 3 str. reikalavimų, tačiau įgyvendinant NPĮ įstatymo 6 str. 2 d. numatytą teisę NPĮ (INVEGAI) steigti patronuojamas (dukterines) įmones skatinamajai finansinei priemonei įgyvendinti, minėta nuostata performuluotina, atsižvelgiant taip pat ir į šios išvados 2 pastabos pirmoje pastraipoje pateiktą argumentaciją (žr. Projekto 2.2 p. analogiją). Šiuo aspektu tikslintina ir Projekto 3 p. nuostata „pavesti INVEGAI *kartu su* patronuojamąja (dukterine) įmone uždaraja akcine bendrove Valstybės investicijų valdymo agentūra *įgyvendinti* skatinamąją finansinę priemonę <....>“. Antra, atsižvelgiant į tai, kad NPĮ įstatymo 5 ir 6 str. aiškiai ir konkrečiai įvardina NPĮ tikslus, uždavinius ir funkcijas, išimtinai kurių siekimui, įgyvendinimui ir atlikimui NPĮ ir steigiamos, šiame papunktyje atsisakytina teisiškai neapibrėžtos, savo turiniu ir pasekmėmis neaiškos nuostatos dėl *šių įmonių veiklos prilyginimo valstybės įstaigų veiklai*. Trečia, nuostata „INVEGA <....> atlieka šiuo nutarimu INVEGAI valstybės pavestas funkcijas <....>“ yra perteklinė, atsižvelgiant į Projekto 1 p. formuluojamą pavedimą INVEGAI vykdyti NPĮ veiklą, todėl jos atsisakytina.

5. Siekiant Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 7 p. įtvirtinto teisėkūros sistemiškumo principo, reiškiančio, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, įgyvendinimo, peržiūrėtini ir kartu teiktini ir kitų teisės aktų, kuriuose įtvirtintos nuostatos dėl VIPA, VIVA ar ŽŪPGF vykdomos nacionalinės plėtros įstaigos veiklos, pakeitimai, pvz., Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 912 „Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo“.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Ieva Peciukonienė